

KADIKATE OKO Yohanes Kadikate Oko

¹ Oko gogbe nde ara wa i Yaa oḍi ote ñ maḍabo iki i Yesu Kristo iso so aaba i oḍi kurukutua ame ne. Kristo oḍe loḍi wā kayi ote ñ oḍabo Yohanes iki i Yaa kpabo go oḍia iso. ² Mme Yohanes lotsere ara wa lonya fie loto loḍe aḍansie i Yaa itōme ne oḍi ote iki i Yesu Kristo iso. ³ So aaxo ngo nse oka oko gogbe ame atōme gu mma nse makā ara wa maye mase ngbe atsue fie mase mabara i wā iso alaso oḍi go ame aaba oḍepete.

Yohanes Oya Mafoddeze Akuri Akodze Wa Mpia I Asia Karō Iso.

⁴ Mme Yohanes lotsere oko gogbe nto lotā mi mafoddeze akuri akodze wa mpia i Asia karō iso.

Abualera gu isobue ne lobore i Yaa go mpia kinio fie oḍowe onya, fie oto oḍaledza iba gu ñ Siwarā aka akodze wa mpia i ñ sigaraiyara katō, ⁵ gu ñ oḍi Yesu Kristo go nse obara ara i ori iso si awegu mi. O nde oḍeakatō go lota obore i makpise ame fie oto oḍe kayiiso magara iso. Ose oḍe bo fie iki i kumego osu so osore i bo iti ne, oḍi bo oboregu i bo akpi ame. ⁶ Obara bo masoredze kaḍe so boasore Yaa gu ñ Ose. Yesu Kristo okpe nde ifie gu ole ita i kinio ikpa oḍi daaro! Si iba ngbo.

⁷ Minyo! Oto oba i adodo iso!

Oturi biara to oḍanya wū

gu mma odudu lobara wu kako.
 Kayiiso maturi odudu to maabie nname i o iti.
 Si iba ngbo.

⁸ Yaa go nde Ole odudu Sate nto oye so, "Mme nde Karokaseko gu Kawiriko. Mme mpia kinio fie lowe lonya fie loto loaledza iba."

Kristo Odi So Ote.

⁹ Mme, mi onyii Yohanes go mi gu wu losiai Yesu fie bose boxara so i inyewe ame ala o sigarakadeko oso, mme nto loye itome negbe. Mamoe me mase maase i karoo ga i ndu oki milo fie maro ka so Patmos iso alasoo loto loye Yaa Itome gu onukuare go i Yesu odi ote iso. ¹⁰ I iyi ne i bo mafodedze se bosare bole Bosate iso ne, Siwara Bielea obo i wu ame fie lonoo silo siwee dze nto sire teteree le kadada i wu kama. ¹¹ Siyere me so, "Tserere ara wa anya se si asu oko asese mafodedze akuri akodze wa mpia i Efeso, Smirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia gu Laodikea." ¹² Go lofiniki so si lonyoo ngoo nto odeggu me ika ne, lonya sikaretea sikaniedziri ikodze. ¹³ I sikaniedziri ikodze dzemo nde ne, lonya oturi le oturi awune obi go oye. O pia awu tagbaraa wa lobo wu ta ngbatoo fie oso sikaretea kafiami oto so i igbegbe. ¹⁴ O iti gu siwerere odudu ofudza futututu le serererere siwerere, yee le sno fie o anomi se le oto go nto otsue awe. ¹⁵ O ngba to mifie le ibora retea mapia i oto ame fie o silo ana se le ndu me nto mikpase i ata iso teteree. ¹⁶ Oto awami akodze i kudgearoo ame, ibe inyo ipemi ne mba obe obore wu i kanya ame fie o katoo to kafia le kuwe ku kakome.

17 Go lonya wũ ne, lobore lofere i ò ngbatõ le kpise, xee osu ò kuɔearõ osia me iso ɔxere me so, “Daanigã! Mme nde ɔɔeakatõ gu ɔtsora. 18 Mme nsi ngbã! Lookpi lonya, xee ne, ka losi ngbã me nna katui. Kukpi gu ikpibio siboi pia me i nroõ ame. 19 Kinio ne, tserɛ ara wa anya, nwa mpia kinio gu nwa nto aaba i owi kama se. 20 Iwerera ne i awami akodze gu sikaniedziri ikodze dzemo to ite nde so awami akodze nde Yaa makpabo ma nto manyo mafodɔdze akuri akodze iso fie sikaniedziri ikodze dzemo nde mafodɔdze akuri akodze.”

2

Itõme Ne ɔtsere ɔtã Efeso Mafodɔdze Ikuri.

1 “Tserɛ itõme negbe tã Efeso mafodɔdze ikuri kpabo so,

Mme Yesu go lomõẽ awami akodze ɔto i kuɔearõ, fie ɔse i sikãretea sikaniedziri ikodze ndẽ itõme i ngbe ne.

2 Loxe fo kurabarara. Loxe fo kube gu kumegõ ase ana ɔtu i inyewe ame. Loxe so aise anagu ara lalaa mabaradze isoxo. Mma nse makpere so so katõmemasɛdze maɔe, xee maide ne, ɔkere ma anyo fie atsue so maladze maɔe. 3 Loxe kumegõ ayara so ana ɔtu i inyewe ame ala wũ iyere ɔso fie iida-ɔ.

4 Xee ixere ne lonya i fo iso nde so, aisito adɔe me le owi go lofe ame. 5 Ne ɔso nyo fo kayakõ ngbegõ akpase abore si afiniki abara ara wa ala ɔɔbara ku okpe deakatõ. Si iide ngbo ne, loto loaba loamõẽ fo okaniedziri loɔi i

õ kayakõ. ⁶ Ƴee ira ka iwẽ ne mba me ɔmerẽ i fɔ iso nde sɔ, aise adɔe ma Nikolaise kurabarara le kumegɔ mme wũ loise loɔe kõ.

⁷ Ngo mba atsue si ɔno nne i Ƴaa Siwarã to siɣere mafɔɔɔɔɔɔ akuri. Ngo loɔe iso ne, loatã wũ ori sɔ ãaɔe idziribi ne nse itã ngbã fie ipia i Ƴaa Paradiso ame.”

Itõme Ne Ɔtsere Ɔtã Smirna Mafɔɔɔɔɔɔ Ikuri.

⁸ Ne ɔɣere me sɔ, “Tserɛ sese kpabo gɔ nto ɔnyɔ Smirna mafɔɔɔɔɔɔ ikuri iso sɔ,

Mme Yesu gɔ nde Ɔɔeakatõ gu Ɔtsɔra, ngo loɔkpi ɔnya fie ɔta ne, mme nto loɣe itõme neɔbe ne.

⁹ Loɣe fɔ inyewe gu fɔ siwɛreba, ɣee ranase aɔe fie. Loɣe kumegɔ i mma nse makpere so sɔ ma Yudase maɔe, ɣee maiɔe to manina-ɔ iyere. Ɔbosam masiaidze maɔe ne iide Ƴaa masiai. ¹⁰ Midaanigã inyewe kuiwẽ ne loaba mi iso. Minyo! Ɔbosam to ãala mi mawẽ ɔnyɔ ɔtã mamɔẽ mi mapia i iyo fie maabara mi ɔtile ayi aweo. Miya teteree i wũ iyere ame si inya kɔra sɔ miakpi fie loatã mi ngbã me nna katui le mi kuso.

¹¹ Ngo mba atsue si ɔno nne i Ƴaa Siwarã to siɣere mafɔɔɔɔɔɔ akuri. Ngo loɔe iso ne, kukpi nyɔare iibana ɔle i õ iso.”

Itõme Ne Ɔtsere Ɔtã Pergamo Mafɔɔɔɔɔɔ Ikuri.

¹² Ne ɔɣere me sɔ, “Tserɛ sese kpabo gɔ nto ɔnyɔ Pergamo mafɔɔɔɔɔɔ ikuri iso sɔ,

Mme Yesu gɔ mba ibe inyo ipemi ne mba ɔbe itõme ne loɣe i ngbe ne.

13 Loxe so ngbego misi nde Obosam sigarakadekõ, xee mimõẽ wũ iyere mito teteree. Mi kafokade i wũ ame ana iiti nane owi go ame maḍoe wũ oḍabo bielea Antipa go nse oxe wũ itõme i ngbego i Obosam si i mmõ.

14 Yee axere awẽ wa lonya i mi iso nde so, mawẽ ma nse masiai Balam ara ite pia i mi ndẽ. Balam gogbe oḍe lote Balak kumego ḍabara fie Israel mabi axere fie maḍe ara wa masu masore axo makuti maḍe asorõ ne.

15 Ngõ ame i maturi pia i mi ndẽ go masiai ma Nikolaise ara ite ne. 16 Mifiniki mibore i mi ikpi ame, si iide ngõ ne, loto loaba mi kore mala loba loakpẽgu mmamõ ala wũ kanya ame itõme ne nse le ipemi awe.

17 Ngõ mba atsue si onõ nne i Yaa Siwarã to siyere mafoddedze akuri. Ngõ loḍe ikpi iso ne, loatã wũ mana go i Yaa okola oḍe fie loatã wũ ita fudza ne iso matsere iyere xete ne i kuwẽ iixe ido ngõ matã onowẽ loatsue ne.”

Itõme Ne Otsere Osese Tiatira Mafoddedze Ikuri.

18 “Tsere tã kpabo go nto onyo Tiatira mafoddedze ikuri iso so,

Okõ gogbe obore i Yaa Obi go anõmi nse le itokpe fie õ ngba to mifie le ibora retẽa kore.

19 Loxe fo kurabarara. Loxe fo kuḍoe gu kumego ase abara ara i ori iso gu fo karabara gu fo iḡaraso. Loxe so ato apia kube kiniõ aḍo owiõ.

20 Yee iḡere ne lonya i fo iso nde so, atã orõgo Isabel go nse okpere so so Yaa kpabo ori. Iki

i ñ ara ite ame ne, otã so wũ maḍabo to maḍe asorõ fie mato maḍe aḍera wa masu masore ala aḅo. ²¹ Lotã wũ owi so ofiniki, ɣee osẽ so õibanyua asorõ iḍe. ²² Ne oso loto loape wũ lorara i onyekala iso fie ma gu mma loḍe asorõ aawe inye teteree. Loto loabara ma ngbo si maifiniki mabore i otile ara wa mato mabaragu wũ ame. ²³ Loto loadoe ñ masiaidze ana si mafoddedze akuri oḍuḍu aatsue so, mme nse lonyonyo oturi biara iti gu otu ame pelepele fie loatã obiara kuso i nne obara kanya.

²⁴ ɔee mi matsora i Tiatira ma loifo Isabel ara ite wa mato maro so Obosam ara ite ne lobua iwodoro ne, lobie so mitsue so loisibasiasia mi ato mama iso. ²⁵ ɔee gbogboogbo loaba ne, moẽ nne aba la teteree.

²⁶ Ngo lomoe wũ karabara ola ose ñabo kawirikõ fie oḍe iso ne, loatã wũ ole i kayiiso ndebi iso.

²⁷ 'Ḍaḍe ma iso ala iboradziri
fie õabiebie ma wosowoso
le kumego mase mabie ibui.'

Loto loatã wũ ole le kumego i wũ Ose otã me.

²⁸ Loatã mafie le kaya iwãmi.

²⁹ Ngo mba atsue si ono nne i ɔaa Siwarã to siɣere mafoddedze akuri."

3

Oko Go Otsere Osese Sardis Mafoddedze Ikuri.

¹ "Tsere sese mafoddedze ikuri ne i Sardis kpabo so,

Ngõ mba ɔaa Siwarã aka akodze gu awami akodze so,

Loxe fo karabara ga abara. Loxe so afo iyere so apia ngbã, xee ne, okpi. ² Regẽ si apia nne lokuti fie iakpi ole. Alaso lonya so fo karabara iikote i wũ Yaa katõ. ³ Ne oso nyigi ara wa mate-o gu nwa ano. Mõẽ wã la si afiniki. Nyõ tuee, alaso aibatsue owi go loaba lobore-o iso le yukukpe awe ⁴ Yee maturi irẽsaã okuti mapia i Sardis go maiyera ma awu. Mato maapia ma awu fudza masiai me alaso ma lokote ne. ⁵ Ngõ lođe iso ne, Yaa to ðapia wũ awu fudza ngbo fie loibanukutu ð iyere lođi i magbanadze oko ame. Loadi wũ kanya i wũ Ose gu ð makpabo katõ so wũ olaa ođe.

⁶ Ngõ mba atsue si ono nne i Yaa Siwarã to siyere mafoddedze akuri.”

Okò Gò Otsere Osese Filadelfia Mafoddedze Ikuri.

⁷ “Tsere sese Filadelfia kpabo go nto onyo mafoddedze ikuri iso so,

Ngõ nde Oturi Sekelea gu Onukuarese fie David oboi pia wũ i nroõ ame, ngõ si osese kukui ne, kuwẽ iibawo osẽ, fie si osẽ ana ne, kuwẽ iibawo osese ne, ð nto oxẽ so,

⁸ Loxe fo karabara ga abara. Nyõ! Lose-o kayogodõ ga losese kase i fo katõ ga i kuwẽ iibawo osẽ. Alaso atoa so ole kekẽ kere aba ne, amõẽ wũ itõme ato fie aisẽ me ana. ⁹ Minyo, mawẽ pia go mađe Obosam ikuri ame maturi. Mmagbe se maɣe so ma Yudase mađe, xee maide ma Yudase, maladze mađe. Nyõ, mato maaba maape agegẽ i fo ngbatõ fie ma oduđu aatsue so loto lođe-o. ¹⁰ Gõ amõẽ wũ itõme ala

fiε ana otu i fɔ inyεwe ɔɖuɖu ame ɔso ne, mme wũ loadi-ɔ i kalakanyɔ ga mba ɔle fiε kaaba i kayiiso maturi ɔɖuɖu iso ame.

¹¹ Loto loba i ɔwi kurukutu ame. Ne ɔso mɔɛ nne aba la teteree sɔ kuwɛ iibafɔ-ɔ fɔ sigaraikoto iso. ¹² Ngo loɖe iso ne, loasu wũ lobara ikpa i wũ Yaa kasɔrekɔ fiε ɔisibabɔre i mmɔ ɔnya. Loatsere wũ Yaa iyere gu wũ Yaa ɔmagɛ go nde Yerusalem χete go loso ɔbɔre ɔ kɔre i kato iyere losia wũ iso, fiε loatsere mme mɔmɔ iyere χete ana losia wũ iso.

¹³ Ngo mba atsue si ɔno nne i Yaa Siwarã to siχere mafɔɖedze akuri.”

Okɔ Gɔ ɔtsere ɔsese Laodikea Mafɔɖedze Ikuri.

¹⁴ “Tsere okɔ tã Laodikea mafɔɖedze ikuri kpabo sɔ,

Ngo nse ɔtã ira biara ɔba i ne ame fiε ɔse ɔbara ara i ɔri iso gu aɖansie nukuaresε, ngo iso i Yaa ɔki ɔbara ɔ kurabarara ɔɖuɖu itɔme i ngbe ne. ¹⁵ Loye fɔ kurabarara. Ana ɔto, fiε aiχɔ ana. ɔbie lobie sɔ aawe ɔto χee aaxɔ.

¹⁶ Yεε go ase kpiεkpiε fiε ana ɔto, aiχɔ ana ɔso ne, loatua-ɔ loɖi i wũ kanya ame! ¹⁷ Ase aχe sɔ ranase aɖe, aba ara fiε kuirã iinya-ɔ. Yεε aiχe sɔ werεba gu ngo ara mba nnya gu ngo mpia i kusa ame gu nobiedze gu ngo nse isɔ aɖe. ¹⁸ Ne ɔso loto loka-ɔ sɔ ba χa sikãreteã sεε dze mawenekẽra i ɔto ame i wũ kɔre si aakpese ranase. Ya ɔkati fudza nyɔme si aibasε isɔ kunuare ɔkpɛ-ɔ. Si aχa anɔmi kua ana pia fɔ anɔmi si aanya ara. ¹⁹ Mma loto loɖɔe

ne, ma lose lonyagalagu fie ma lose lokpadzẽ kutsue ne. Ne oso pia kube si afiniki. ²⁰ Nyɔ! Loɣe i kayogodɔ loto lokpukpura kukui kɔrɔ. Si ɔrere ɔno me silo fie osese me ne, loabo i ɔ kɔre. Loadegu wũ adera, ɔ wũ ɔdegu me adera. ²¹ Ngɔ loɔe iso ne, loatã osɛgu me i wũ sigaraiyara iso le kumɛgo mme wũ loɔe iso fie losi i wũ ɔse kɔre i ɔ sigaraiyara iso.

²² Ngɔ mba atsue si ɔno nne i ɔaa Siwarã to siɣere mafɔdedze akuri.”

4

Kumɛgo Mato Masɔre ɔaa I ɔ Sigarakadekɔ.

¹ Nwagbe kama ne, lonya kayogodɔ ga losese kase i kato.

Ne silo dze loɔe katɔ siɔdegu me ika fie sire le kadadã ɔkpere me siɣere so, “Ya ba i kato ngbe si loɔi ara wa loaba i nwagbe kama lote-ɔ.” ² ɔluwẽ ne, ɔaa Siwarã ɔbo i wũ ame lonya sigaraiyara i kato ne iso i ɔwẽ si. ³ Ngɔ nsi i sigaraiyara iso to ɔfie le yaspaga sardis ata wa lofo kuɣa fie ɔbebei go nto ɔfie teteree le emerald ita ɔki ilo sigaraiyara. ⁴ Sigaraayara sinyɔ-ana mama ana ɔki alo sigaraiyara neɓbe fie makpakpa sinyɔ-ina ma mpia awu fudza fie matɔme sikãretɛa sigaraikoto si i sigaraiyara wagbe iso. ⁵ Kado imama gu kado idu gu silo agbãagbã to abɔre i sigaraiyara ame. Sikaniɛ aka akɔdze ɔmɔẽ sito i sigaraiyara katɔ. Nwagbe nde ɔaa Siwarã aka akɔdze ne. ⁶ I sigaraiyara katɔ ne, ira iwẽ ne nse le ɔpo ne masu aɣɔɣɔe wa ame lobua akpa mabara ala se, fie ne ame ɔkpa waĩ.

Ara ana awě wa mba ngbã fiε anomi oyi wã iso katõ gu kama oki alo sigaraiyara kakoi biara.

⁷ Ara wa mba ngbã ngbe ideakatõ se le dzata, inyõare se le nantsuĩrerẽ, itεare katõ se le oturi kare fiε inaare se le finikpo go nto oferere awe.

⁸ Ara ana wa mba ngbã ngbe odudu ba abue akuo akuo, fiε wã iso kakoi biara oyi ku anomi. Kasẽ i kakome ne, ato kuka go aise alo so,

“Isekele, isekele, isekele
nde Bosate Yaa go nde Ole Odudu Sate
ngo loose ngbã onya, fiε osi ngbã, fiε oto ãaledza
iba.”

⁹ Owi biara ne, ara wa mba ngbã ngbe to asu ile gu kato ikole gu siba ipe atã ngo nsi i sigaraiyara iso fiε õibakpi onya. ¹⁰ Si ato abara ngbo ne, makpakpa sinyo-ina mamõ se makole mafu i õ katõ masore õ go nsi ngbã owi biara. Mase maqi ma sigaraikoto mase i sigaraiyara katõ maka kuka male wũ maye so,

¹¹ “Bosate gu Yaa!
Isekele, kuware gu ole okotegu-o.
Alaso fo lobara ara odudu,
abara wã fiε atã apia ngbã
i fo kudõε kanya.”

5

Serererõ Ibi Ofõ Oko Go Makarĩ.

¹ Nwagbe kama ne, lonya oko owě go i ngo nsi i sigaraiyara iso omõẽ oto i kudõarõ. Matsere ara masia i katõ gu kama odudu, xεε masẽ wũ ala atsuebi akõdze so kuwě iibawo obusi. ² Lonya Yaa kpabo owě go mba ole to oya isã teteree

so, “Nna lokate so ñađi atsuebi fie ñabusi oko gogbe?” ³ Үεε mainya kuwẽ i kato, ҃ee karõ iso, ҃ee karõ ame go loawo oko obusi ҃ee onyo ñ ame. ⁴ Lobie kaku gbaã alasõ kuwẽ iikate so ñabusi oko, ҃ee onyo ñ ame.

⁵ Mmo i makpakpa mamõ owẽ to o҃ere me so, “Daabie! Nyõ! Dzata go lobõre i Yuda kale ame fie ođe David owa tete ođe iso fie okate so ñađi atsuebi akodze wa masu masẽ ala oko fie ñabusi wũ.”

⁶ Lonya go Serererõ Ibi iwẽ ҃e i sigaraiyara ndẽndẽ fie ara wa mba ngbã aka ana wamõ gu makpakpa oki malo ne. Ibara le ođoe maodoe Serererõ Ibi manya. Iba asa akodze gu anõmi akodze. Anõmi akodze wagbe nde Үaa Siwarã aka akodze dze osese kayiiso odudu ne. ⁷ Serererõ Ibi ose ikele ise iafõ oko i ngo nsi i sigaraiyara iso kudearõ ame. ⁸ Go ifõ oko ne, ara wa mba ngbã aka ana wamõ gu makpakpa sinyõ-ina okole mafu i Serererõ Ibi katõ. Sisango gu sikãreteã arõi pia i ma obiarã nrõõ ame. Kua kãrõkãrõã go nde Үaa maturi kayi ikparamã oyi sikãreteã arõi wagbe popõõpõ. ⁹ Maka kuka ҃ete kuwẽ so,

“Fõ lokate so aafõ oko gogbe
fie aadji ñ atsuebi gbaã

Alasõ fõ mađoe,
fie iki i fõ ima ne asu asõre ame ne,
afõ maturi a҃a atã Үaa.

Afõ maturi abõregu i okpare biara, kađe biara,
siđe biara,
gu maturi agbãagbã ndẽ.

10 Asu ma abara masoredze kađe so maasore bo
 Yaa,
 fie maade sigara i kayiiso.”

11 Si loledza inyo kere ne, lonɔ Yaa makpabo
 kukpikukpi ma i kuwẽ iibawo oka xe maki
 malo sigaraiyara, ara wa mba ngbã aka ana gu
 makpakpa sinyo-ina, to mađi silo. 12 I kuka
 teteree ame so,

“Fɔ Serererõ Ibi ne mađoe ne,
 fo lokate so aafɔ ole, karana, inogba, iwo-
 bara,
 kuware, ile gu katoikole.”

13 Ne lonɔ ara wa oduɔdu i Yaa obara, nwa mpia
 i kato gu karõ, karõ ame, opo ame gu ara wa
 oduɔdu mpia i wã ame to aɣe so,

“Ngo nsi i sigaraiyara iso gu Serererõ Ibi okpe
 nde ile, kuware, ikpawai gu ole kayi
 daaro.”

14 Ara wa mba ngbã aka ana wamɔ ofo kanya so,
 “Si iba ngbo!” Oluwẽ makpakpa okole mafu katõ
 i karõ masore Yaa gu Serererõ ibi.

6

Serererõ Ibi Ođi Atsuebi.

1 Lonya Serererõ Ibi ođi atsuebi akodze wamɔ
 ideakatõ. Ne lonɔ ara wa mba ngbã aka ana
 wamɔ iwẽ ođe ika le kado lođu ixe so, “Ba!”

2 Lonyo ne, ipongo fudza iwẽ xe. Ngo nsi i ne iso
 to kuta fie masu sigaraikoto iwẽ matã wũ. Obore
 le ngo loođe iso awe, fie obore so ođe iso.

3 Ne kama ne, Serererõ Ibi ođi itsuebi nyɔare,
 ne lonɔ ara wa mba ngbã inyoare oxe so, “Ba!”

4 Ipongo mama ne lorete peẽ obore. Yaa otã ngo

nsi i ne iso ole so omoe isobue odi i kayiiso so maturi aadpe so. Ne Yaa ka osu ipemi siare iwẽ otã wũ ne.

⁵ Serererõ Ibi odi itsuebi teare, ne lonõ ara wa mba ngbã iteare oye so, “Ba!” Lonyo ne, ipongo kpinakpina iwẽ obore iya. Ngo nsi i ne iso to ikerera. ⁶ Lonõ nne lore silo obore i ara wa mba ngbã aka ana ndẽ siye so, “Kakpã igaku si ifo ikpene kuso si arĩ agaku ate si afo ikpene kuso, ye daanina noĩ gu ndã!”

⁷ Nnegbe kama ne, Serererõ Ibi odi itsuebi naare, ne lonõ ara wa mba ngbã inaare oye so, “Ba!” ⁸ Lonyo ne, ipongo ne iso nse le ndõ obore. Ngo nsi i ne iso iyere nde kukpi fie ikpibio siai wũ i kama. Yaa otã ma ole i kayiiso maturi ma odudu mpia si maye ma aka ana ika iwẽ iso so masu kakpã, kukã, sinye lalaa gu maboi lalaa madpe maturi.

⁹ Go Serererõ Ibi odi itsuebi ruva ne, lonya mma madpe alaso mato maye Yaa Itõme oso gu mma lope adansi e i õ iso sikala i Isorekasege kayirino. ¹⁰ Mmagbe sikala ola kulu teteree so, “Bosate go nto ode iso, sekelese gu nukuares, ku mme owi kowũ aayegu mma lope bo i kayiiso atõme fie aakare bo iti?” ¹¹ Masu awu fudza tagbaraa matã ma obiara. Ne mayere ma so mayara so kekeĩ si masu ma manyii gu ma madabo laa ma madpe sikala mabua i ma sire iso so maayi mma doodofo lokote so madpe le ma.

¹² Ne kama ne, lonya Serererõ Ibi odi itsuebi kuova. Karõ oti teteree, kuẽ obara kpinakpina le ayogereĩ, fie ogbaworeti okpese le

ima. ¹³ Awāmi okpase afere i karõ le kumegɔ i adziribi yue se akpa si awe okpẽ. ¹⁴ Kuɔokpo okarĩ le kumegɔ mase makarĩ oko fie marui abe gu kubemi gɔ ɔɔɔɔ i ndu oki milo i kõ kuwekõ.

¹⁵ Kayiiso magara, mma nto maɔe iso, makpakpẽdze makpakpa, maranase, sile masate gu maturi tsɔra ɔɔɔɔ, masande gu mma loide masande okola so i sikipolo ame gu atawo wa mpia i abe ndẽ ame. ¹⁶ Maɣere abe gu ata siare sɔ, “Mibie mifu bo iso si boawere i ngo nsi i sigaraiyara iso gu Serererõ Ibi sikipã kanya. ¹⁷ Alaso ma sikipã iyi lalaa ɔɔba fie kuwẽ iibawo ne kanya ɔya!”

7

Yohanes Onya Maturi Kukpi Kulafa Sina-ina Ma I Yaa Ɖɔi I Israel.

¹ Nnɛgbe kama ne, lonya Yaa makpabo ina ma nɣe i kayiiso akpakpai ana iso. Matẽ ori sɔ ɔwiri kuwẽ si ɔdaasikipẽ ɔbɔre i akpakpai ana wagbe iso i karõ iso o-o, ɔpo iso o-o, ɣee nane kudziri kukuwẽ ame.

² Loledza Yaa kpabo mama inya gɔ ɔbɔre i kuɣẽkabɔrekõ ise fie ɔto Yaa gɔ mba ngbã ikparĩ isiara. Yaa kpabo gɔgbe ɔla kulu teteree ɔɣere Yaa makpabo ina ma maɔi ori sɔ maate karõ gu ɔpo inyewe, ³ maɣe sɔ, “Midaabara karõ ɣee ɔpo, ɣee adziri kuira boa gbɔgbɔɔgbɔ bosu ikparĩ isiara bosia bo Yaa maɔabo ikparĩ i atongbo toto.” ⁴ Ne marɔ maturi ma matã Yaa ikparĩ ala Yaa ikparĩ isiara i Israel nle miweo-minyo ame lonɔ ne. Ma nde maturi kukpi kulafa sina-ina.

⁵ Maturi kukpi kuweo-kunyo obore i Yuda kale ame.
 Ma kukpi kuweo-kunyo obore i Ruben kale ame.
 Kukpi kuweo-kunyo obore i Gad kale ame.
⁶ Kukpi kuweo-kunyo obore i Aser kale ame.
 Kukpi kuweo-kunyo i Naftali kale ame,
 fie kukpi kuweo-kunyo obore i Manase kale ame.
⁷ Kukpi kuweo-kunyo obore i Simeon kale ame.
 Kukpi kuweo-kunyo obore i Levi kale ame.
 Kukpi kuweo-kunyo obore i Isak kale ame.
⁸ Kukpi kuweo-kunyo obore i Zebulon kale ame.
 Kukpi kuweo-kunyo obore i Yosef kale ame.
 Fie kukpi kuweo-kunyo obore i Benyamin kale ame.

Iturikuri Siare Ne Losakanya I Kato.

⁹ Nnegbe kama ne, lonya iturikuri siare ne i kuwẽ iibawo oka fie mabore i maturi agbãagbã odudu ndẽ. Mabore i kale biara gu kađe biara gu siđe biara dze mase maye ame. Maya i sigaraiyara gu Serererõ Ibi katõ. Ma odudu pia awu fudza tagbaraa fie mato sike. ¹⁰ Mato mala kulu teteree maye so,

“Bo Yaa go nsi
 i sigaraiyara iso
 gu Serererõ Ibi nse matã maturi ngbã.”

¹¹ Yaa makpabo odudu xe maki malo sigaraiyara gu makpakpa gu ara ka ana wa mba ngbã, mape agegẽ mafu katõ i karõ i sigaraiyara katõ masore Yaa ¹² maye so,

“Si iba ngbo!
 ile gu ikpawaĩ,
 gu iwola gu siba,
 gu kuware gu ole gu kato ikole nde bo Yaa okpe,

ita i kinio gbogboogbo kayi daaro daaro!
Si iba ngbo.”

¹³ Makpakpa mamɔ ndě ɔwě ɔkare me sɔ,
“Mabe made mpia awu fudza tagbaraa fie le
mabore?”

¹⁴ Ne lotã wũ mmuai sɔ, “Bosate, loiye, fo nye.”

Mmɔ ɔto ɔɣere me sɔ, “Mmagbe nde mma loki
i inyewe siare ame mabore ne. Mafore ma awu i
Serererõ Ibi ima ame afudza futututu. ¹⁵ Ne ɔso
ne,

maɣe i Ƴaa sigaraiyara katõ

mato masore wũ kasẽ i kakome i õ isoreyo.

Fie ngo nsi i sigaraiyara iso aawe i ma ndě ɔdzuẽ
ma.

¹⁶ Ɖtukã ɣee kukã

iisibakpẽ ma kunya.

Fie kuyẽ ana iisibabebe ma kunya.

¹⁷ Alaso Serererõ Ibi ne mpia i sigaraiyara ndě
nde makodze.

Ɖto ðako ma ɔkelegu ngbego i ndu me nse
mitã ngbã ɔgodẽ,

fie Ƴaa aanukutu ma nnome ɔduɖu i katõ.”

8

Serererõ Ibi Ɖɖi Itsuebi Kodzeva.

¹ Ɖwi go i Serererõ Ibi ɔɖi itsuebi kodzeva ne,
kato ɔlo kananana le ɔɖɔwũ ɔfã.

² Ne lonya Ƴaa makpabo ikodze ma nye i Ƴaa
katõ fie ɔfã ma kudadã kukodze mato ne.

³ Ƴaa kpabo mama go nto sikãreteã irɔi ne
ame mase matsuedza kua korõkorõa ɔba ðaya i
isorekasege kore. Masu kua korõkorõa gbodzo
matã wũ sɔ ɔsu ɔbua i Ƴaa maturi ɔduɖu kayi

ikparama iso si otsuedza i sikãretëa isorekasege ga nÿe i sigaraiyara katõ iso. ⁴ Kua korõkorõa go mapia oto obore kuÿo isakanya ku Yaa maturi kayi ikparama i Yaa kpabo go nÿe i Yaa katõ nrõõ ame kukele kato. ⁵ Ne kama ne, Yaa kpabo oÿi oto i isorekasege iso opia i irõi ne ame mase matsuedza kua korõkorõa ame ofuïdza ose i karõ iso. Oluwẽ ne, kado oÿu teteree, silo agbãagbã ore, kado omama, fie karõ oti.

Yaa Makpabo Ofẽ Ma Kudadã.

⁶ Ne Yaa makpabo ikodze ma nto kudadã oledza so matã kudadã ifẽ ne.

⁷ Go Yaa kpabo deakatõ ofẽ õ kadadã ne, atumagerẽi gu oto go losakanya ku ima ope ifere i karõ iso. Si maÿe karõ aka ate ne, ika iwẽ otsue. Si maÿe adziri wa nÿe i karõ iso aka ate ne ika iwẽ gu sikua yue oÿuÿu dzemõ ana otsue pelepele.

⁸ Go Yaa kpabo nÿoare ofẽ õ kadadã ne, masu ira iwẽ ne nse le kube siare go nto kutsue mafuïdza mapia i oÿo ame. ⁹ Si maÿe oÿo aka ate ne, ika iwẽ okpese ima, ira biara ne mpia i oÿo ame fie iba ngbã ika teare okpi fie sikolo siare dze oÿuÿu nsia i oÿo iso ana ika teare onina.

¹⁰ Go Yaa kpabo teare ofẽ õ kadadã ne, iwãmi siare ne nto ifie le kaka ga matsue okpase ibore i kato ibo i siwore gu atubu oÿuÿu ika teare ame. ¹¹ Iwami negbe iyere nde kudziri go mba oÿo. Siwore ika teare ame ndu obara oÿoÿo fie kabiete ana obo i me ame go itã so maturi gbodzoo okpi.

¹² Ne Yaa kpabo naare ofẽ ò kadadã ne. Oluwẽ ne, ira ò owuĩ kuḡẽ ika teare gu oḡbaworeti ika teare gu awami ika teare onyua ifie. Nnegbe otã so ikpenẽ ika teare gu kasẽ ika teare iisina ikpawai.

¹³ Nwagbe kama ne, lonya finikpo owẽ to oferere i kato dzoroo fie lonò oto oḡe teteree so, “Ndzo, ndzo, ndzo miḡe mitã mi ma nsi i kayiiso, alaso kudadã tsora ḡo i Yaa makpabo ite ma lokuti aafẽ onyanyarĩ kuḡo.”

9

¹ Gò Yaa kpabo ruva ofẽ ò kadadã ne, lonya iwãmi iwẽ okpase ibore i kato iba iawuĩ i karõ. Yaa osu iwo gudua ne lobua iwodoro siboi opia i iwãmi nrõ ame. ² Gò obusi iwo negbe kanya ne, kuḡo lipii otse isake ibore le ikpo siare ame kuto kubore. Kuḡo oku kuḡẽ ifie ala kumegò kusi oso. ³ Kugbadzedzei oso kubore i kuḡo ame kuba karõ iso, fie Yaa otã kõ kabiete ga mba ole le siboitete ore. ⁴ Oḡere kõ so kudaabara sikua, karõ, aḡatati ḡee adziri kuiru, ḡee kubara mma oḡuḡu nna Yaa ikparĩ i itongbo otile. ⁵ Yaa otã kõ ori so kute maturi oḡiã awa aru, ḡee kudaadòe ma. Si kuta oturi ne, ise ibo le oboitete ibo awe. ⁶ I awa aru wagbe ame ne, maturi to maabie kukpi so maakpi, ḡee maibana, kukpi to kuakpẽ ma okã, ḡee kuatere kuḡe ma.

⁷ Kugbadzedzei kumiamia se le apongò wa manyi akpadza matã kakkã. Ira ò sia kõ ati le sikãreteã sigaraikoto fie kõ katõ se le maturi kure. ⁸ Kõ iti siwerẽ okarã le orõḡo sire fie kõ anye se le dzata are. ⁹ Kõ agbegbe akolo se le

ibora ne mase mafu igbegbe i kakpã ame. Kõ abue ipɛ to ire le ibora makeke gu apongɔ gbodzoo wa nto akɛɛ kakpã ame. ¹⁰ Kugbadzedzei gɔgbe sikã gu ara wa kuse kuta ala maturi se le siboitete sire fie kõ sikã ame i nne kuasu kute ala maturi ɔɣiã awa aru pia. ¹¹ Kuba igara gɔ nde kpabo gɔ nto ɔnyɔ iwo gudua ne lobua iwodoro iso. Ɔ iyere nde Abadon i si Hebrise ame fie mase makpere wũ so Apolion i si Helase ame gɔ karõ nde so raninadze ne.

¹² Inyewe deakatõ ɔfe, nyɔ, ikuti wã anyɔ mama wa nse i kama.

¹³ Gɔ Ƴaa kpabo kuɔva ɔfẽ ã kadadã ne, lonɔ silo siwẽ ɔbɔre i asa ana wa nyɛ i sikã isɔrekasege ga nyɛ i Ƴaa katõ ame. ¹⁴ Silo ɔɣere Ƴaa kpabo kuɔva gɔ nto kadadã so, “Kurisi Ƴaa makpabo ina ma manyi mase i Frat ɔwore katõ!” ¹⁵ Ne ɔso makurisi Ƴaa makpabo mamɔ. Maledza ma fie ma wũ maledza so matã ɔɔwũ, iyi, kuwa gu iko so si maadɔe kayiiso maturi ɔɔɔɔ ika teare.

¹⁶ Lonɔ so makpakpẽdze ma nsi i apongɔ iso kukame nde kukpi kuweo aka kukpi kuweo aka anyɔ. ¹⁷ Kumegɔ lonya apongɔ gu mma nsi wã iso i kadikate ame ngbe ne. Mapia abora i agbegbe, awẽ ɔrete le ɔto gɔ lowara, awẽ ana se le kudokpo gɔ lokpa, fie awẽ ana se le iyata ne lorete. Apongɔ ati se le madzata fie ɔto gu kuɔɔ gu atɔgereĩ to abɔre wã i kanya ame. ¹⁸ Masu ara ka ate wa maasu mate ala ɔturi ɔɣiã, wa nde ɔto, kuɔɔ gu atɔgereĩ wa nto ɔbɔre i apongɔ kanya ame maɔe ala kayiiso maturi ɔɔɔɔ ika teare ¹⁹ Apongɔ ole pia i wã kanya ame gu wã sikã ame.

Wã sikã se le aɣe fie aba iti. Sikã dzegbe ase asu ate ala maturi oɣiã ne.

²⁰ Mma oduɖu lokuti fie maikpi i inyewe negbe ame ne, masẽ, maifiniki manyua ma ara wa masu ma arɔ̃ mabara osɔre. Mainyua siwarã lalaa, sikãretɛa gu sikãfudza, ibɔra retɛa gu ara wa mawe ala kudziri wa loise anya ara, ɣee anɔ ara, ɣee ase isɔre. ²¹ Maifiniki manyua ma ituridɔe, sibo ipɛ, asɔrɔ idɛ gu kayu.

10

Yaa Kpabo Gɔ Nto Kakoi Kosoi.

¹ Ne kama ne, lonya Yaa kpabo mama gɔ mba oɛ oso obɔre i kato. Oɣe i adodo ndẽ fie obebei oki olo ñ iti. O katɔ to kafie le kuɣẽ fie ñ ngba se le oto akpa. ² Omɔẽ kakoi kawẽ ga mabusi oto i korɔ. Osu ñ kuɖearɔ̃kpa oɣedza i oɔo iso fie kubenakpa ana ɣe i karɔ iso. ³ Ne ofã teteree le dzata nto ofafã. Gɔ ofã ne, kado idu ikpe ikɔdze silo ore. ⁴ Gɔ kado idu ikpe ikɔdze silo ore ne, lobie so si lotsere ara wa lonɔ lose, ɣe silo siwẽ oɛ me ika sibɔregu i kato so, “Sẽ ara wa i kado idu aka akɔdze oɣe se ne daatsere wã ase.”

⁵ Kere ne, Yaa kpabo gɔ lonya oɣe i oɔo gu karɔ iso okɔle ñ kuɖearɔ̃ kato. ⁶ Okã ndamu i Yaa gɔ nna kawirikɔ̃ fie ñ lobara kato gu kã ara oduɖu, karɔ gu kã iso ara oduɖu, oɔo gu ñ ame ara oduɖu iyere ame oɣe so, “Owi inina kuiwẽ iisibawe. ⁷ Si Yaa kpabo kɔdzeva ofẽ ñ kadadã ne, iyo Yaa adzuni wɛreɛa wa imomo i ñ kanyamadidze ma nde ñ maɖabo ope aaba i ne ame.”

⁸ Ne kama ne, silo dze lonɔ lobɔregu i kato ɔledza me ika idɛgu sɔ, “Kɛɛ aafɔ kakoi ga mabusi fie kapia i Yaa kpabo gɔ nyɛ i karɔ̃ gu ɔpo iso nrɔ̃ ame.”

⁹ Ne ɔso lɔkɛɛ Yaa kpabo kɔrɛ loɟere wũ sɔ ɔsu kakoi ɔtã me. Ɔɟere me sɔ, “Fɔ si awe. Ito iawe ɔɔo i fɔ kayiri ame, ɟɛɛ i fɔ kanya ame ne, iawe ɔmɛɛ̃ ɛ maɟendu.”

¹⁰ Lofɔ kakoi i ñ kɔrɛ lowe. I wũ kanya ame ne, iwe me ɔmɛɛ̃ ɛ maɟendu, ɟɛɛ gɔ lome ne, iwe ɔɔo i wũ kayiri ame. ¹¹ Ne ɔɟere me sɔ, “Ikate sɔ aapɛ Yaa Itɔ̃me imomo atã ndɛbi gbodzoo, maturi agbãagbã, siɔɔ agbãagbã, gu magara gbodzoo.”

11

Yaa Ɔtã Maɟansie Inyɔ Ɔle.

¹ Nnɛgbɛ kama ne, masu ɔdziri gɔ nse ɛ ngo mase masusu ala ara matã me ne Yaa ɔɟere me sɔ, “Kɛɛ aasusu wũ isɔreyo gu isɔrekasege si aka mma nto masɔrɛ me i isɔreyo ame. ² Ƴɛɛ daasusu isɔreyo katɔ̃, alaso masu mmo matã mma loiɔɔe ma Yudase fie maatutui sikpatorɛ̃ i ɔmagɛ̃ sekelea iso awa sina-inyɔ. ³ Loatã wũ maɟansie inyɔ ɔle maɟɛ wũ Itɔ̃me i ayi kakpi gu alafa anyɔ gu sikuo ame mapia ara kpinakpina.”

⁴ Maɟansie inyɔ magbe ndɛ nnõisidziri inyɔ gu sikaniedziri inyɔ dze nyɛ i karɔ̃ Sate anɔmi ame ne. ⁵ Si ɔrere ɔbie sɔ ñabara ma ira boa ne, ɔto sɛ ɔbɔrɛ i ma kanya ame ɔwɔra matsirise. Ngo loabie sɔ ñabara ma ira boa ne, ngbo maadɔe wũ ne. ⁶ Maba ɔle sɔ gɔ mato maɟɛ Yaa Itɔ̃me ne,

maasẽ kudokpo so kado iibape. Maba ole ana so maafinikira ndu mikpese ima fie maakpadzẽ inyewe biara igbã mabo i kayiiso owi biara go madɔe.

⁷ Si maɔɔe ma itõme maro ne, iyo boi lalaa go lobore i iwo gudua ne lowodoro ame to ðakpẽgu ma oɔe ma iso fie ðaɔe ma. ⁸ Mato maanyua ma makpise mase i omagẽ siare go iyere i igbã ame nde Sodom gu Egipte siri iso. Omagẽ gogbe ame ide mape ma Okose mamatãra i kudziri iso ne. ⁹ I ayi ate ku ofã ame ne, maturi to maabore i kaɔe biara, kale biara, siɔe biara gu maturi igbã biara ndẽ maba maanyo ma makpise fie maibatã ori so mabiara ma. ¹⁰ Kayiiso maturi to maana isoyo i maɔansie inyo magbe kukpi iso. Mato maalele, masese so ara alaso Yaa maɔansie magbe okpadzẽ inyewe gbodzoo mabo kayiiso maturi iso.

¹¹ I ayi ate ku ofã wamo kama ne, siwarã dze nse sitã ngbã obore i Yaa kore siba siabo i ma ame fie mata maya! Ifõ omõõ mma oduɔdu lonya gbaã. ¹² Ne kama ne, maɔansie inyo magbe ono silo teteree siwẽ obore i kato siyere ma so, “Miba i kato ngbe!” Ne oso i ma matsirise anomi ame ne, mabo i idodo iwẽ ame makele kato.

¹³ Owi gomõ ame tutuutu ne, kayi oti teteree go itã omagẽ kuse kuweo ame iwẽ obiebie wosowoso. Maturi kukpi kukodze okpi i karõ iti nemõ ame. Ifõ omõõ maturi tsora ne oso male Yaa go mpia i kato.

¹⁴ Inyewe ne mba ifõ nyõare oofe, nyo iteare to iba kiniokinio.

Mafē Kadadā Kodzēva.

¹⁵ Ne kama ne, Ẅaa kpabo kodzēva ofē ÷ kadadā. Silo agbāagbā ore teteree i kato so, “Kayi gagbe sigarakadekō ɔkpese Bo Ẅaa gu ÷ Kristo okpe,

fiē ÷ade sigara ita i kinio ikpa kayi daaro.”

¹⁶ Oluwē ne, makpakpa sinyo-ina ma nsi i ma sigaraiyara iso i Ẅaa katō ɔta makole mafu i ÷ katō male Ẅaa. ¹⁷ Maɣe so,

“Bosate Ẅaa ole ɔduɔ Sate go mpia fiē ÷owe ɔnya,

boto bopε-ɔ siba,

alaso asu fo ole siare

ato aɔe kayi iso.

¹⁸ Sikpā okpē mma loiɔe ma Yudase, fiē fo sikpā ɔwi ɔɔɔ.

Owi ɔɔɔ go aaxegu makpise atōme,

fiē aakpadzē ma kutsue.

Owi ɔɔɔ ana go aatā fo kanyamadidze,

ma losɔε-ɔ, fo maturi gu mma nse manigā

fo iyere ɔduɔ kuso,

maturi nyaa gu mma nna i kaira ame,

fiē aawora mma nto manina kayiiso.”

¹⁹ Ẅaa isoreyo ne i kato ɔsese fiē lonya kanya inyi aɔaka i isoreyo ame. Oluwē ne, kado ɔma silo agbāagbā ore, kado ɔɔ, karō ɔti, fiē atumagerēi ɔpe teteree!

12*Orōgo Gu La Siare.*

¹ Iwawāra siare iwē ɔbore i kudokpo. Orōgo ɔwē go losu kuɣē ɔpia le awu ɔbore. Ogbaworeti

pia wũ i ngbatata fie sigaraikoto ne masu awami aweo-anyo mabara sia wũ iti. ² Oto kayiri fie kuye to kuḍoḍo wũ. Kumego oto onya ibo kaḍu oso ne, oto ola kulu teteree. ³ Iwawāra mama ana oledza ibore i kato go nde la siare retea owẽ. Oba ati akodze, ore asa aweo fie otõme sigaraikoto akodze. ⁴ Oso õ okã ofie awami wa oḍuḍu mpia i kato si maḡe wã aka ate ika iwẽ oba õafere i karõ. Ne oso la oba õaya i orõgo go i kuye to kuḍoḍo katõ so si onya oḡe obi ne, si õasu obi ome. ⁵ Orõgo oba õaye obirereĩ. O nde ngo loasu iboradziri oḍe kayiiso oḍuḍu iso ne. Mare obi mafõ oluwẽ makelegu Ḃaa gu õ sigaraiyara katõ. ⁶ Ne orõgo otere okelẽ fafuĩ ame ngbego i Ḃaa oledza kasekõ ose wũ so maanyo wũ iso ayi kakpi gu alafa anyo gu sikuo ne.

⁷ Owi gomo ame ne, kakpã oḡe i kato. Mikael gu õ makpabo laa oro aḡe kakpã, fie aḡe gu õ maḍabo ma wũ masaregu ma i kakpã ame. ⁸ Maḍe aḡe gu õ maḍabo iso fie maisina kasekõ i kato. ⁹ Ne oso masu aḡe siare mafuĩdza masese karõ iso. Wã nde aḡe kuere wa lofo iyere so Obosam gu Satana go lososola kayiiso oḍuḍu ne. O gu õ maḍabo mafuĩdza masese kayiiso ne.

¹⁰ Ne lonõ silõ ore teteree i kato sito siḡe so, “Kini i bo Ḃaa idj gu õ ole gu sigara oḍewi oḡo ne.

Fie õ Kristo ole ana ooba.

Alaso maosu ngo nse oḍae bo manyii kanya kasẽ i kakome otã Ḃaa mafuĩdza maboregu i kato.

¹¹ Maḍe wũ iso
iki i Serererõ Ibi ima iso

gu Itõme Bielea ne mape imomo ame.
 Alaso matorã kere so maakpi
 fie ma ngbã iisu ma kuira.

¹² Ne oso so si siḡo
 kato gu mma oḡuḡu mpia i mmo.
 ʎee ndzo miḡe mitã karõ gu oḡo!
 Alaso ʎbosam oso oḡa mi kore
 fie sikipã to wũ gbaã,
 alaso oḡe so õ owi iisisi.”

¹³ Go la onya so maofuĩdza wũ mabo karõ iso ne, oti orõgo go loḡe obirereĩ kama. ¹⁴ ʎee ʎaa osu finikpo siare abue anyo otã orõgo so oferere oḡe la okelē fafuĩ ame ngbego maledza mase wũ fie maakararã wũ ako ate gu awa akuo so la iisibawo wũ kutsue oḡaa. ¹⁵ Ne la ora ndu me losi le owore siare so si misore orõgo ne, ¹⁶ ʎee karõ ofogu orõgo go kaware kanya kane ndu me oḡuḡu i la ora. ¹⁷ Sikipã lalaa omõẽ la i orõgo iso, ne oso okelē so õakpẽgu õ mabi gu mawa ma lokuti. Ma nde mma oḡuḡu nse mabara i ʎaa mmara iso fie mamõẽ onukuare itõme ne maḡi mate ma i Yesu iso mato i onukuare ame ne. ¹⁸ Ne la ose õaya i oḡo kanya ne.

13

Yohanes Onya Maboi Lalaa Inyo Mawẽ.

¹ Nnegbe kama ne, lonya boi lalaa owẽ go oto obore i oḡo ame. ʎba asa aweo, fie oḡa ati akodze. Ana ne, isa biara tõme sigaraikoto fie matsere mmusuo iyere masia i õ ati iso. ² Boi go lonya se le ogidi. ʎ ngba se le iketeke mire fie õ kanya se le dzata kare. La osu õ momo ole gu

ò sigaraiyara gu òle siare gò òto òde iso ala òtã
 bòi lalaa gogbe. ³ Bòi iti iwě òbara le maòdoe
 ne manya, xee igbe siare nemò òokpi. Ne òso ò
 ara òbara kayiiso maturi xii gò itã sò masiai wũ.
⁴ Maturi òsòre la alaso òsu ò òle gò òba òtã bòi
 gogbe. Masòre bòi ana maḡe sò, “Nna nse le bòi
 gogbe? Nna loawo wũ òkpěgu?” ⁵ Matã bòi òle
 sò òakòle sò kato òḡe amusuora gbodzoo fiε òaḡe
 iso awa sina-inyò. ⁶ Òbusi kanya òḡe amusuora i
 Ḳaa gu ò iyere gu ò kasekò gu mma òduḡu mpia i
 kato iso. ⁷ Matã wũ òri ana sò òkpěgu Ḳaa maturi
 si òde ma iso. Matã wũ òle ana i kale biara, kaḡe
 biara, siḡe biara gu maturi igbã biara iso. ⁸ Mma
 òduḡu mpia i kayiiso fiε ma ayere na i Serererò
 Ibi ne maḡoe ngbã òko ame ita i kayi karòkasekò
 to maasòre bòi.

⁹ Ngo mba atsue si òno!

¹⁰ Si òrere òkate sò maamòě wũ sisande ne,
 maamòě wũ sisande.
 Si òrere òkate òtã idòe ala ipemi ne,
 ipemi maḡoe wũ ala.

Maḡe nneḡbe sò Ḳaa maturi aawe òdzini i ma
 inyewe ame ku kafòkaḡe.

¹¹ Ne kama ne, lonya bòi lalaa mama gò losake
 òbòre i karò ame. Òba asa anyò i iti le kakpalasai
 fiε òto òde ika le la awe. ¹² Òbara òle gò òduḡu
 i bòi lalaa òeakatò ba karabara i ò katò fiε òḡie
 kayiiso maturi òduḡu sò masòre bòi òeakatò gò
 lofò igbe fiε ò iḡei òokpi. ¹³ Bòi nyòare gogbe
 òbara awawãra siare. Òtã òto òkpase òbòre i kato
 òba karò i maturi òduḡu ano.

¹⁴ Fiε òki i ò awawãra ibara ame òsòsòla
 kayiiso maturi òduḡu i bòi òeakatò gomo katò.

Bɔi gɔgbe ɔɣere mma mpia i kayiiso sɔ mapɔ bɔi ɔeakatɔ̄ gɔ maɔi igbe ala ipemi fie ɔpia ngbã kumiamia itĩ si masu mapia wũ kuware. ¹⁵ Matã bɔi lalaa nyɔare gɔgbe ɔle sɔ ɔwarã siwarã ɔpia i bɔi ɔeakatɔ̄ kumiamia itĩ ne mapɔ ame sɔ iawo ika ɔɔe, ana ne, iatã maɔe mma losẽ sɔ maito masɔre ne.

¹⁶ Bɔi gɔgbe ɔɣie maturi ɔɔuɔu, masiare gu ma nna i kuira ame, maranase gu mawereba, masande gu mma loide masande sɔ mafɔ ikparĩ i ma kuɔearɔ̄ yee ma itongbo. ¹⁷ Ɖbiara gɔ loifo bɔi ikparĩ ne nde ɔ̄ iyere ne, yee ara kukame gɔ nyɛ kutã ɔ̄ iyere ne, maitã wũ ɔri sɔ ɔarɔdẽ ara, yee ɔaya kuira.

¹⁸ Iwola itɔme ide i ngbe! Ɖbiara gɔ ikpa aanɔ ara kukame gɔ nyɛ kutã bɔi gɔgbe karɔ̄, alaso ɔturi iyere iɣe itã. Kukame nde 666.

14

Yohanes Ɖnya Serererɔ̄ Ibi Gu Ne Maturi.

¹ Ne kama ne, lonya Serererɔ̄ Ibi gɔ iɣe i Zion kube iso. Maturi kukpi kulafa sina-ina ma atongbo iso matsere ɔ̄ iyere gu ɔ̄ Ɖse iyere masia yee wũ i kɔre. ² Lonɔ silɔ siwẽ dze nto sire le ndu nto mikpase i ata iso, yee kado nto ɔɔu teteree i kato. Silɔ dze lonɔ ɔre le maturi sisango ifẽ silɔ ana. ³ Mato maka kuka yete i sigaraiyara gu ara wa mba ngbã aka ana gu makpakpa katɔ̄. Kuwẽ iibawo kuka gɔmɔ ɔsuã ido maturi kukpi kulafa sina-ina ma iti ɔtã kuso i kayiiso ɔnowẽ. ⁴ Ma nde marerẽ ma loiregu ɔrɔ̄go manya le marɔ̄go ma loiregu ɔrerẽ manya. Ma nde mma nse masiai

Serererõ Ibi makεε kakõi biara ga ɔse ne. Ma iti ide ɔtã kuso i maturi awune ndẽ fie ma nde maturi deakatõ ma masu matã Yaa gu Serererõ Ibi ne. ⁵ Maila sila manya, fie mainya iyere kuiwẽ ana i ma iso.

Yohanes Onya Yaa Makpabo Ite.

⁶ Lonya Yaa kpabo mama ana go nto oferere i kato gu karõ ndẽ. Itõme Bielea ne nna kawirikõ pia wũ i nroõ ame ãape ne imomo ɔtã kayiiso maturi ɔduɔu, maturi agbãagbã, kale biara, side biara gu kaɔe biara. ⁷ Yaa kpabo ɔla kulu teteree ɔye so, “Minigã Yaa si misu kuware mitã wũ, alaso owi ɔɔgo so ãayegu kayiiso maturi atõme. Misore ñ go lobara kato gu karõ, ɔpo gu siwore dze nto sibore sife ɔduɔu!”

⁸ Yaa kpabo nyɔare siai ɔdeakatõ ɔto ɔye so, “Jobie o-o! Babilonia go lofo iyere ɔobie o-o! ɔmagẽ go lomidza ndebi ɔduɔu ñ asrõ ide ndã fie ɔkpadzẽ Yaa sikipã ɔbo ma iso ɔobiebie wɔsɔwɔsɔ!”

⁹ Yaa kpabo tɔare go nsiai ngomo ɔla kulu teteree ɔye so, “Si ɔrere ɔsore boi lalaa xee ñ kumiamia itĩ, xee ɔfo ñ ikparĩ i itongbo, xee karõtõ ne, ¹⁰ ñane Yaa sikipã siare gu kutsue ikpadzẽ ndã me mailupu ndu fie mafere me i ibui ame miyi. Yaa aasu ɔto gu atumagerẽi mabara ngomo kako i ñ makpabo sekelea gu Serererõ Ibi katõ. ¹¹ Kuɔgo go loabore i ikpo ne ame ɔate ma kako iibanyi kunya! Mma losore boi lalaa gu ñ kumiamia itĩ gu mma lofo ñ iyere ikparĩ iibana iwarã manya kasẽ i kakome.

12 “Maɣe nneɣbe so si mma nde Ƴaa maturi fie mamɔẽ Ƴaa itõme mato fie mafɔ Yesu maɣe ana aana otu i inyewe ame.”

13 Ne lonɔ silɔ siwẽ obɔre i kato sito siɣe so, “Tserɛ nneɣbe Ita i kinio ne, so aaxɔ mma mpia i Bosate ame fie makpi.” Ne Ƴaa Siwarã ofɔ kanya so, “Gbaã ne, maatã ma kusekuse fie maana iwarã i ma inyewe ame, alaso ma kurabarara to kuasiai ma.”

Ƴaa Oraɗui Osorẽwi I Kayiiso.

14 Ne kama ne, lonya idɔɔ fudza iwẽ ne iso i ɔwẽ si le Oturi Awune Ōbi awe. Otõme sikãretea ikoto fie onyoĩ go mba obe pia wũ i korõ ame.

15 Ƴaa kpabo mama obɔre i Isoreyo ɔla kulu teteree ɔɣere ngo nsi i idɔɔ iso so, “Oraɗui osorẽwi ɔɣo! Nabarã onyoĩ si asorẽ oraɗui alaso kayiiso maturi ɔɗuɗu ɔokote matã isorẽ.” 16 Ne oso ngo nsi i idɔɔ iso onabarã ñ onyoĩ osese kayiiso osorẽ kã oraɗui.

17 Lonya Ƴaa kpabo mama obɔre i isoreyo ne i kato ame. Ō wũ oto onyoĩ go mba obe i korõ.

18 Ƴaa kpabo mama go mba ɔle i oto iso obɔre i isorekasege ame. ɔla kulu teteree ɔɣere kpabo go nto onyoĩ go mba obe i korõ so, “Adziribi wa loɣõ ɔobe! Nabarã fɔ onyoĩ si asorẽ adziribi wa i kayiiso ndã kawakõ ame.”

19 Ne oso Ƴaa kpabo onabarã ñ onyoĩ osese i kayiiso ɔɗaɛ wain abi wa mpia i karõ iso. Obodza wã ofere i nne ame mase makã wain ame go nneɣbe nɣe i Ƴaa sikipã siare kanya. 20 Mabio adziribi i kabenya fie ima to ibore ibɔre i nne

ame mase makã adziribi. Iwodoro le ngba miru fie ibore agu alafa anyo.

15

Yaa Makpabo Obo Inyewe Aka Akodze Tsora.

¹ Nwagbe kama ne, lonya iwawara mama i kato ne mba yii gbaã. Ne nde Yaa makpabo ikodze ma nroã ame i inyewe aka akodze pia ne. Inyewe akodze wagbe nde atsora wa loadji Yaa sikipã tsora ate ne.

² Lonya obo go nse le ayooye wa ame lorete le oto. Mma lođe boi lalaa gu ã kumiamia itĩ gu ã iyere ara kukame iso xe i ayooye katõ fie Yaa ophia ma sisango i nroã ame. ³ Maka Mose go nde Yaa odabo gu Serererõ Ibi kuka so,

“Bosate Yaa go nde ole odudu Sate, fo kurabarara omõ fie kuse yaa gbaã.

Fo go fo nde kayiiso odudu igara,
fo siri se bololo
fie adẹ onukuarese.

⁴ Nna mpia fie õibanigã-o Bosate?

Fie nna loibapia fo iyere kuware?

Alaso fo onowẽ fo nse sekelee

fie maturi odudu aabo ma ati karõ matã-o.

Alaso maonya fo sibololo kurabarara.”

⁵ Nnegbe kama ne, lonya isoreyo ne mpia i kato gu Yaa sikati ikpayo ne ame ose ose osese ise.

⁶ Yaa makpabo ikodze ma nto inyewe aka akodze obore i isoreyo. Mapia awu fudza wa nse sekelee fie ato afie gelegelegele. Masu sikaretea kufiami matõ so i agbegbe. ⁷ Ne ara wa mba ngbã aka ana iwẽ osu sikaretea arõi akodze wa ame i Yaa

gɔ mba ngbã fiε ɔpia ɔwi biara sikipã pia ɔtã ʒaa makpabo ikɔdze magbe ne. ⁸ Kuɔɔ gɔ nto kubɔre i ʒaa ikpawaĩ gu ð ole ame ɔyi ʒaa isɔreyo kpitii. Kuwẽ iiwo isɔreyo ame ɔbo gbɔgbɔɔgbɔ inyewe aka akɔdze wa i ʒaa makpabo ikɔdze mamɔ ɔbo ofe aro.

16

Mafedza ʒaa Sikipã Arɔi Mafere I Kayiiso.

¹ Ne lonɔ silɔ siwẽ ɔre teteree si bɔre i ʒaa isɔreyo ame si to siɔere ʒaa makpabo ikɔdze mamɔ sɔ, “Mikεε mifedza nne mpia i ʒaa sikipã arɔi ame mifere i kayiiso!”

² Ne ɔso ʒaa kpabo deakatɔ ɔse ðafedza nne mpia i ð irɔi ame ɔfere i kayiiso. ɔluwẽ ne, adzalebi aɔɔi wa nse afɔrẽ ɔbɔre afere i mma iso i bɔi lalaa ikparĩ sia gu mma losɔre ð kumiamia itĩ.

³ ʒaa kpabo nyɔare ɔfedza nne mpia i ð irɔi ame ɔfere i ɔpo ame. Ndu mε mpia i ɔpo ame ɔkpese le kpise ima, ne ɔso ara wa ɔduɔdu mba ngbã i ɔpo ame ɔkpi.

⁴ ʒaa kpabo tɛare ɔfedza ð irɔi ɔfere i siwore gu atubu ame, ne sẽ ndu ɔkpese ima ne. ⁵ Ne lonɔ kpabo gɔ nto ɔnyɔ ndu iso ɔɔε sɔ, “Fɔ gɔ fɔ mpia fiε ɔowe anya fiε aɔε ngo losekele. Aɔaε atɔme i ɔri sεε iso lo!

⁶ Mmagbe ɔɔɔe fɔ maturi gu fɔ kanyamadɔdze. Ne ɔso atã ma ima sɔ mane ne. Kutsue ikpadzẽ nεgbe ɔkategu ma!”

⁷ Ne lonɔ isɔrekasege to kayε sɔ, “Aĩ, Bosate ʒaa, ɔlesate, ase aɔε ɔnukuare fiε ase aɔaε atɔme i ɔri iso.”

⁸ Ҳаа крбао нааре оfedза нне мрпа и ӧ ирӧи аме оfере и куӕӕ iso итӕ кutsuedза матури ала кӧ отowiri. ⁹ Куӕӕ обebe матури teteree со маӕе amusuora и Ҳаа гӧ mba ӧле и inyewe negbe iso, ӕеe masӕ со maibafiniki masu kuware matӕ wӕ.

¹⁰ Ҳаа крбао рува оfedза ӧ ирӧи оfере и бӧи sigaraiyara iso. Ӧluwӕ ne, idududu ӧба и бӧи sigarakadekӧ. Матури то mawe kanya ала ибо не mato manya ӧсо. ¹¹ Маӕе amusuora и Ҳаа гӧ мрпа и kato iso ала adzalebi аӕеи wa nsia ma iso gu ибо не mato manya ӧсо. Ӧеe masӕ со maibafiniki и ma kurabarara nyanyarӕa kama.

¹² Ҳаа крбао куӧва оfedза нне мрпа и ӧ ирӧи аме оfере и Frat ӧwore siare аме гӧ итӕ со ӧсӧ ӧkpese kakorekӧ gu ӧри ӧтӕ magara ma lobӧре и куӕӕkabӧrekӧ. ¹³ Lonya siwarӕa lalaa aka ate wa nse le akӧrӧkӧrӧ ӧbӧре и la, бӧи lalaa gu mila kanyaqӧdze kanya аме.

¹⁴ Siwarӕa aka ate dzegbe nde siwarӕa lalaa dze nse sibara awawӕra ne. Siwarӕa dzegbe loabӧре sikele kayiiso magara ӧdudu kӧре со siasa ma kanya sitӕ Ҳаа Ӧле Ӧdudu Sate Iyi siare nemӧ kakpӕ.

¹⁵ “Nyӧ! Loto loba le yukukpe. So aaxӧ ngo lonyӧ tuee fie ӧledza ӧ awu ӧse со ӧibase isӧ и матури ndӕ kunuare ӧkpӕ wӕ.”

¹⁶ Ne ӧсо siwarӕa lalaa dzegbe gu magara ӧба maasikanya и ngbegӧ mase marӧ и si Hebrise аме со Armagedon.

¹⁷ Ҳаа крбао kӧdzeva оfedза нне мрпа и ӧ ирӧи аме оfере и ӧwiri аме. Ne silo siwӕ ӧре sibӧре

i sigaraiyara iso i Yaa isoreyo ame so, "Ioro o-o!"¹⁸ Oluwẽ ne, kado otse imama, silo agbãagbã to sire teteree kado to odu teteree fie karõ otse iti ku ifõ. Ita i owi go i Yaa obara oturi ne, karõ iiti ngbo kanya, nnegbe nde karõ iti ne lonyanyarĩ ido ne.¹⁹ Omagẽ siare go lofo iyere obese aka ate, fie ndebi simagẽ siare ana obiebie. Yaa onyigi Babilonia omagẽ siare go lofo iyere, ne oso osu õ sikipã ndã ikoi ne oto otã wũ one otara karõ.²⁰ Nrõ me odudu i ndu oki milo oyu pelepele fie kube kukuwẽ ana iisiwe maanya.²¹ Atumagereĩ wa lomõ le mma okoto obo aape. Awuĩwuĩ maturi gbaã ne oso maye amusuora i Yaa iso. Inyewe negbe onyanyarĩ gbaã.

17

Yaa Okpadzẽ Asorõdedze Siare Kutsue.

¹ Mmõ i Yaa makpabo ikõdze ma nto arõi akõdze owẽ obo wũ kore oxere me so, "Ba nyo kumego maakpadzẽ asorõdedze siare go nsi i ndu gbodzoo iso kutsue.² Kayiiso magara odeggu asorõdedze go lofo iyere ngbe asorõ, fie õ asorõ ide omõẽ kayiiso maturi le ndã."

³ Kpabo gogbe oko me i siwarã ame okelagu fafui ame ngbego i maturi na. Lonya orõgo owẽ go nsi i boi lalaa retea owẽ iso. Mmusuo ayere gbodzoo sia i boi iso, fie obo ati akõdze gu asa aweo.⁴ Orõgo gogbe pia awu kpinakpina gu aretea, fie okere so ala sikaretea ara, anyi wa lofo kuja gu ata wa lofo kuja. Oto sikaretea itunera ne loyigu anyanyara gu ara nyanyarĩa wa ona

oboregu i ñ asorñ ide ame. ⁵ Matsere iyere ne karñ lowere masia i ñ itongbo so,
 Babilonia go lofo iyere,
 Masorñdedze onyi, kayiiso anyanyara onyi.

⁶ Lonya so orñgo gogbe done Yaa maturi gu mma maḡoe ala ma Yesu kafokaḡe oso ima oto orẽ le ndã. Go lonya wũ ne, ibara me xaa gbaã.
⁷ Ne Yaa kpabo to okare me so, “Nda oso ito ibara-o xaa? Loaxere-o iwerera i boi go mba ati akodze gu asa aweo gu orñgo go nsi wũ iso iso. ⁸ Boi go anya ne, ñose ngbã onya, xee kinio ne, ñokpi. Oto ñabore i iwo gudua ne lobua iwodoro ame oḡa fie maawora wũ. Mma nsi ngbã i kayiiso fie ma ayere na i magbanadze oko ame ta kayi karñkasekñ ne, ito iabara ma xii si manya boi, alaso oḡe ngo loose ngbã onya fie okpi, fie oto ñaledza iba ana.

⁹ “Ngo mba iwola gu ara karñ ino pe loano nnegbe karñ. Ati akodze ḡe kubemi kukodze go iso i orñgo si, ¹⁰ ana ne, aleisi magara maḡe go ma ndẽ iru sigara oḡewi oḡfe koko. Owe to oḡe iso kinio, fie otsora owi iixo. Si ñ owi oxo ne, owi kurukutu kere ñaḡe sigara. ¹¹ Boi lalaa go loose ngbã onya fie osiina kinio nde igara farafanava, xee oḡe magara ikodze ndẽ owe go i Yaa to ñawora.

¹² “Asa aweo wa anya ne, magara iweo ma sigara oḡewi loiyo maḡe, xee maana ole oḡowũ owe so maḡegu boi lalaa sigara. ¹³ Adzuni awe saã aḡe magara iweo magbe oḡuḡu fie maasu ma kayakpa gu ole matã boi lalaa. ¹⁴ Mato maakpẽgu Serererñ Ibi, xee ito iaḡe ma iso, alaso ñ nde

Makose odudu Okose, gu magara odudu igara. O masiaidze ma Yaa okpere, ote ma ose fie masiai wu i onukuare ame to maawegu wu.”

¹⁵ Yaa kpabo oledza me iyere so, “Ndu me anya asoroddedze si iso nde ndebi, maturi akuri, maturi agba, gu sidexea agbaagba. ¹⁶ Asa aweo wa anya gu boi to maatsiri asoroddedze. Mato maafu wu ira biara iso ose iso. Maawe o sina matsuedza wu. ¹⁷ Alaso Yaa osu nnegbe oia i ma situ ame so mabara ngbo si adzuni wa obara ose iso iki i mawee ibara ame so maasu ma ole go mato made iso ala mata boi lalaa gbogbogbo owi go i Yaa itome aaba i ne ame. ¹⁸ Orogo go anya ne, omagee go lofo iyere fie oto ode kayiiso magara iso ode.”

18

Yohanes Ono Babilonia Ibie

¹ Nnegbe kama ne, lonya Yaa kpabo mama go loso obore i kato oto oia. Oia ole gbaa fie o ifie to iyo karoo. ² Ne oia kulu teteree oye so, “Jobie o-o! Babilonia go lofo iyere obiebie wosowoso!

Ookpese siwarã lalaa gu siwarã dze loisekele, kurodzai go loisekele gu ngo maide kaweko.

³ Alaso ndebi odudu

one o asoro ide nda. Kayiiso magara odegu wu asoro,
fie kayiiso kuxamadese ana okpese maranase iki i ngba nyanyarã isegu wu ame.”

⁴ Ne lono silo mama to side ika siboregu i kato so,

“Wũ maturi, mibore i omagẽ gomɔ ame, si iide
ngbo ne,
mi wũ miaba miabara akpi wa igbã obara.
Fie Yaa aasu inyewe okpadzẽ mi kutsue le
kumegɔ okpadzẽ wũ!

⁵ Alaso maofu ã akpi ikpe akole ase aabo ta kato,
fie Yaa onyigi ara lalaa wa i ã maturi obara.

⁶ Mibara wũ miti kuso!
Nwa obara mi ne, mibara wũ miti kuso ikpe
inyɔ.

Ikoi ne ame oka otile ndã otã mi ne, mika ne ame
ikpe inyɔ mitã wũ one!

⁷ Mitã owe inyɛ,
si omararã so le kumegɔ ikote i ã ikereso gu
inyoso kadukadu kanya.

Alaso orõgo gomɔ to oye i ã otu ame so,
‘Marõgo igara lođe i ngbe.
Loide kpise ore fie loibamararã so lonya!’

⁸ Ne oso iyi iwẽ saã i inyewe aaba wũ iso,
kukpi, imararãso gu kukã.

Fie oto aatsuedza wũ,
alaso Bosate Yaa go nto oyegu wũ atõme ne,
Olesate ođe.

⁹ “Si kayiiso magara ma lođegu wũ asorõ onya
kumegɔ oto otsue obore kuɔ ne, mato maape
sikpabo mabiegu wũ kaku. ¹⁰ O inyewe to iakpẽ
kayiiso magara mamɔ ifõ, ne oso mato maaya
dzoroo mala maoye so,

‘Ndzo lo! Ndzo lo! Fɔ omagẽ go lofo iyere!

Babilonia go mba ole!

Ođowũ owẽ saã kere makpadzẽ-o kutsue
kumegɔgbe!’

11 “Kuyamadese siare ma mpia i kayiiso ana obie kaku mamararã so alaso kuwẽ siina go loya ma ara. 12 Ara wa mato marodẽ nde sikãreteã, sikãfudza, ata wa lofo kuya, anyi, sikati fudza, siɔborɔã, ogo reteã gu okati kpinakpina, adziri agbãagbã wa nse oforẽ korõkorõ, ara wa mabara ala sisogbẽ, ara wa odudu mabara ala ibora ne mase mabara ala ayiwa, ibora momo gu adziri wa lofo kuya gbaã gu ata wa nto ale onyo. 13 Ara mama ana nde adzirikolo korõkorõã wa mase maro so sinamon, kutu awara, kua korõkorõã, olufui, korobo, ndã, nnoĩ me mase maɔe, oraũ go lobe dekperere, kakpã, ayo ame maboi gu manantsui, apongo, makeke ma i apongo se akpadzẽ, masande, gu ta maturi ma maasu masore ala ma ayo.

14 “Kuyamadese oye so, ‘Ara see wa i fo okala se odoe oore-o nroõ. Fo karana odudu gu fo kule ana ooyu go aisibanya wã anya.’ 15 Mma lokpese maranase iki i kuya gogbe ide ame ye dzoroo alaso mato manigã inye ne oto owe. Mabie kaku ku sikipabo, mamararã so, maye so,

16 ‘Ndzo lo! Ndzo lo! Omagẽ siare,
fo go manyomedza okati fudza gu oreteã gu
ogo kpinakpina,
fie asu sikãreteã ara gu ata wa lofo kuya gu
anyi akere so.

17 Karana gagbe odudu owo i odowũ owẽ saã ame!’

“Sikolo siare makãdze gu sã makpakpa, siri-masẽdze, gu maturi tsora odudu ma nse mase i sikolo ame maɔe kuya oya dzoroo, 18 mabie kaku ku sikipabo go manya kumego i omagẽ to otsue fie

kuxo to kubore maye so, 'Mme omagẽ lokategu omagẽ siare gogbe?' ¹⁹ Mabodza osebu mafere so iti ame mabiẽ kaku mamararã so maye so, 'Ndzo lo! Ndzo buẽ buẽ boatã-o, fo omagẽ siare.

Ngbego i mma mba sikolo siare se mana ma karana maboregu.

Oduwu owẽ saã ne, okpese ikpakpi!

²⁰ So si sigo mi ma mpia i kato.

Mi Yaa maturi, katomemasedze gu Yaa kanyamaɗidze, so si sigo mi so makpadzẽ omagẽ gogbe kutsue ngbo!

Alaso Yaa oxegu wũ atõme otã wũ ipo i ara wa obara mi iti.' "

²¹ Ne lonya Yaa kpabo owẽ go mba ole oputa ita siare ofuĩdza opia i opo ame oxẽ so,

"Ngbo i Yaa

aafuĩdza Babilonia omagẽ siare owuĩ i karõ so maisibanya wũ manya ne.

²² Sisango gu aruei gu kudadã gu kuka makadze silo

iisibare i fo ame inya.

Mma nse mabara kusẽ

iisibawe i fo ame.

Ngbo ame ana maisibano kukote silo ana i fo ame ne.

²³ Sikanie iisibasa i fo ame,

fiẽ orõgo kodze silo iisibare i fo ame sinya.

Mma nse maya-o ara

ndẽ kayiiso maturi ma mba ole

fiẽ asu fo sibo ipe asosola ndebi oduɗu.

²⁴ Babilonia omagẽ ame manya Yaa kanyamaɗidze gu õ maturi ima.

Fiẽ iide ma okpe kere, xee manya mma oduɗu maɗoe i kayiiso ima i mmo."

19

¹ Nnegbe kama ne, lonɔ silɔ dze lore maturi
gbodzoo sire i kato sito siɣe sɔ,
“Aleluya!

Idi gu ifie gu ɔle nde Bo Yaa ɔkpe.

² Alaso ɔse ɔɣe atɔme i ɔri iso
fie ɔ itɔme de ɔnukuare.

Ɔtã asorɔɖedze siare go lonina kayiiso
ku ɔ asorɔ idɛ ipɔ.

Yaa ɔkare so iti alaso asorɔɖedze gɔgbe loɖoe
Yaa maturi ne.”

³ Maledza kulu ila iɣe sɔ,
“Aleluya!

Ɔmagẽ siare gɔmɔ kuɣɔ aala kuɔkele kato ɔwi
biara.”

⁴ Makpakpa sinyɔ ina gu ara ana wa mba ngbã
ɔpe agegẽ matã Yaa go nsi sigaraiyara iso maye
sɔ,

“Si iba ngbo! Aleluya!”

Serererɔ Ibi Ɔrɔgo Iko.

⁵ Ne silɔ siwẽ ɔre sibɔre i sigaraiyara kɔre sɔ,
“Mile bo Yaa,

mi ma nde ɔ maɖabo ɔɖuɖu,
maturi nyaa gu mma loinya,
gu mma ɔɖuɖu nse manigã wũ.”

⁶ Ne kama ne, silɔ siwẽ ɔbɔre dze lore maturi
gbodzoo sire xee ndu gbodzoo me nto mikpase i
ata iso, xee kado idu teteree sɔ,

“Aleluya!

Alaso Bosate Yaa go nde Ɔle Ɔɖuɖu Sate to
ɔde sigara.

⁷ Mitã bona isoɣɔ, so si siɣɔ bo,
si bokɔle ɔ iyere kato.

Alaso Serererõ Ibi orõgo ikoyi oõgo
fie õ ore oledza so ose.

⁸ Yaa osu awu fudza wa nto afie otã orõgo so
opia.”

Awu fudza wagbe nye atã Yaa maturi
kurabarara see ne.

⁹ Ne Yaa kpabo õyere me so, “Tserere se so, so
aayõ mma makpere so maba Serererõ Ibi orõgo
iko oporõ katukõ.” Oledza iye so, “Yaa kanya
ame atõme tutuutu i ngbe ne.”

¹⁰ Lope agegẽ so si loto iti i karõ lotã wũ, ye
õyere me so, “Daabara ngbo! Maqabo kere i bo
gu-o gu manyii ma nto maqe adansie i Yesu iso
qe. Pe agegẽ tã Yaa onowẽ!”

Alaso adansie wa mato maqe i Yesu iso lopia
Yaa kanyamaqidze ole.

Yohanes Onya Ngo Nsi I Ipõngõ Fudza Iso

¹¹ Nnegbe kama ne, lonya kato obusi fie lonya
ipõngõ fudza iwẽ ye. Ngo nsi i ne iso iyere nde
Ngo nse obara ara i ori iso gu Onukuare. Ose
okpẽ kakpã, õye atõme i ori bololba iso. ¹² O
anomi se le oto sinyagemi fie otõme sigaraikoto
gbodzo. Matsere iyere iwẽ masia wũ iso ne
i kuwẽ iye ido õ onowẽ saã. ¹³ Opia awu wa
mawarã mapia i ima ame fie õ iyere nde Yaa
Itõme. ¹⁴ Kato makpakpẽdze pia okati dõborõa
fudza sekelea fie masi i apõngõ fudza iso masiai
wũ i kama. ¹⁵ Kakpã ipemi ne mba obe pia wũ
i kanya ne õasu owõra ndebi. Oqe ma iso ku
ibõra otsiamidziri fie õabiobio ara ku Yaa Oe
Odudu Sate sikipã le kumegõ mase mabio adziribi

i itawo ame. ¹⁶ Iyere ne matsere masia i ñ awu tagbaraa iso gu ñ ikpabɔ iso nde so,

MAGARA AME IGARA GU MAKɔSE AME
OKɔSE.

¹⁷ Ne kama ne, lonya ʒaa kpabo ɔwẽ go ɔɣe i kuɣẽ iso. ɔla kulu teteree ɔkpere kurodzai go ɔduɔdu nse kufereere i ɔwiri ame ɔyere kɔ so, “Miba o-o! Miba miasakanya si miɔe ʒaa kutsue aɔera siare. ¹⁸ Miba miɔe magara, makpakpɛdzekpakpa, makpakpɛdze, apɔngɔ, gu mma nse mase i apɔngɔ iso mina. ɔbiara igbã sina pia, mma loiɔe masande, masande, maturi nyaa, gu ta mawereba sire.”

¹⁹ Ne lonya so boi lalaa gu kayiiso magara gu ma makpakpɛdze ɔro ngo nsi i ipɔngɔ iso gu ñ makpakpɛdze kakpã ne. ²⁰ Mamɔẽ boi lalaa gu mila kanyadidze go lobara awawãra i boi ɔle ame. Awawãra wamɔ ɔsu ɔsɔsɔla mma iso i boi ikparĩ sia gu mma losɔre ñ kumiamia itĩ ne. Masu boi lalaa gu mila kanyadidze mafuĩdza mapia i itɔkpe ne nto itsue ame manyɔa. ²¹ Matsɔra ne, ngo nsi i ipɔngɔ iso ɔɔoe ma ala ipemi ne lobɔre i ñ kanya ame fie kurodzai ɔba kuadɛ ma sina kumego kuawo ne.

20

Mapia Tsirise Kunyiborei Mase Ako Ipemu Iwẽ.

¹ Ne lonya ʒaa kpabo ɔwẽ ɔso ɔbɔre i kato ɔto ɔba ɔto iwo gudua wodoroa sibɔi gu kunyiborei siare i kɔrɔ. ² ɔmɔẽ aɣe wa nde aɣe kuere wa mpia ta kokowi fie mase makpere wã so ɔbosam gu Satana. ʒaa kpabo ɔnyi wũ ɔse ako kakpi. ³ ɔfuĩdza aɣe ɔpia i iwo gudua wodoroa ame, ɔsẽ

ne kanya kpa, fie ka ɔsu itsuebi ɔsẽ iwo kanya ɔ si ʃisibana ori oko ndebi ɔyura gbogboogbo ako kakpi kama. Ne kama ne, maadi wũ owi kekei kere.

⁴ Ne kama ne, lonya maturi mawẽ si i sigarayara iso fie matã ma ole ɔ maɣe atõme. Ma nde mma maɔe alaso maɔe aɔansie i Yesu gu ʏaa itõme iso sikala ne. Mmagbe iibo ma ati karõ matã boi lalaa, ɣee ʃ kumiamia itĩ, fie maifo ʃ ikparĩ i itongbo ɣee korõ iso. Mata mase ngbã fie maɔegu Yesu sigara ako kakpi. ⁵ Makpise ita ɔeakatõ i ngbe ne. Makpise tsora iita gbogboogbo ako kakpi ɔfe. ⁶ So aaxo makpise ɔeakatõ ma loata fie maase sekelee. Kukpi nyɔare iisibawe ole i ma iso. Maɔe ʏaa gu Kristo masoredze fie maɔegu wũ sigara ako kakpi.

Maɔe ʏbosam Iso.

⁷ Si ako kakpi ɔfe ne, mato maadi ʏbosam i iwo gudua wodoroa ame. ⁸ ʏabore ɔse ʃasosola kayiiso akpakpai aka ana maturi ɔɔɔɔ ma nde Gog gu Magog. ʏto ʃasa ma kanya ɔtã kakpã fie mato maasi le ɔpo ame iwarĩ. ⁹ Mase maki i kayiiso ɔɔɔɔ fie maba maaki malo ʏaa maturi gu ɔmagẽ go i ʏaa se ɔɔe. ʏee ɔto ɔbore i kato ɔba ʃatsuedza ma pelepele. ¹⁰ Masu ʏbosam go lososola ma mafuĩdza mapia i itokpe siare ne atogereĩ lowara ame. Ngbe masu boi lalaa gu mila kanyadidze mafuĩdza mapia mafegu ne. Maate ma ɔxiã i ngbe kasẽ i kakome owi daaro.

ʏaa ʏɣegu Kayiiso ʏɔɔɔ Atõme.

¹¹ Ne lonya Sigarayara fudza siare iwẽ ne iso i ɔwẽ si ne. Kato gu karõ ɔyu i ʃ katõ fie maisina

kawekõ. ¹² Lonya makpise, maturi nyaa gu mma loinya go maɣe i sigaraiyara katõ. Mabusi siko, fie maledza oko mama ibusi, õ nde ngbã oko ne. Masu ara wa matsere mapia i siko ame maɣegu makpise atõme i ma kurabarara kanya. ¹³ Opo oɗi makpise ma mpia i õ ame otã fie kukpi gu ikpibio ana oɗi makpise ma mpia i ma ame matã fie Ƴaa ɣegu obiarara atõme i ara wa obara kanya. ¹⁴ Ne kama ne, masu kukpi gu ikpibio mafuĩdza mapia i itokpe siare ame. Itokpe siare negbe nde kukpi nyõare ne. ¹⁵ Obiara go iyere mainya matsere i ngbã oko ame ne, masu wũ mafuĩdza mapia i itokpe siare ame.

21

Yerusalem Ƴete Obore

¹ Nnegbe kama ne, lonya kato ɣete gu karõ ɣete alaso kato deakatõ gu karõ deakatõ oofe, fie ope ana siina. ² Ne lonya Yerusalem omagẽ ɣete sekelea oso obore i Ƴaa kore oto oba. Makere wũ le orõgo go makere matã kurã iyiri. ³ Ne lono silo siare siwẽ obore i sigaraiyara kore siɣe so, “Minyo! Ƴaa kasekõ ka kapia i maturi ndẽ. Jawe i ma ndẽ fie maade õ kaɗe. Ƴaa momo aawe i ma kore fie õaɗe ma Ƴaa. ⁴ Oto õanukutu ma nnome biara i katõ, fie kukpi iisibawe. Ngbo ame i imararãso, kaku gu ibo iisibawe alaso ara wa lowe ku okpe deakatõ oofe.”

⁵ Ne ngo nsi i sigaraiyara iso oɣe so, “Minyo! Lookpesera ira biara iɣete.” Ne oledza iɣe ana so, “Tserẽ se ne atõme biele wa maafõ maɗe aɗe.”

⁶ Ne ɔɣere me sɔ, “Ira biara ɔkote kini. Mme nde ɔɖeakatɔ gu ɔtsɔra, karɔ̄kasekɔ̄ gu kawirikɔ̄. Ngo i ɔme to ɔkore ne, loatã wũ ndu me nse mitã ngbã fie migɔdɛ̄ i itubu ne loise isɔ̄ ame go ɔ̄ibatã kuso. ⁷ Ngo loɖe iso ne, kuso go loatã wũ ngbe ne. Ana ne, loade ɔ̄ ɔ̄aa fie ɔ̄ wũ ɔ̄ade me ɔ̄bi. ⁸ ɔ̄ee mafɔ̄dze, mma loifo maɖe, anyanyara mabaradze, maturiɖoese, asɔ̄ɔ̄madɛ̄dze, sibo mapɛ̄dze, maɣɔsɔ̄redze, gu maladze ɔ̄ɖuɖu ne, maafɔ̄ ma kuso i itokpe siare ne atɔ̄gereĩ lowara ame. Nnegbe nde kukpi nyɔ̄are ne.”

⁹ Nnemɔ̄ kama ne, ɔ̄aa makpabo ikɔ̄dze ma nto arɔ̄i akɔ̄dze wa loyi ku inyewe aka akɔ̄dze tsɔra ɔ̄wɛ̄ ɔ̄ba wũ kɔ̄re ɔ̄ɣere me sɔ, “Ba si lote-ɔ̄ Serererɔ̄ Ibi ɔ̄rɔ̄go go ɔ̄to ɔ̄ba ɔ̄ako.” ¹⁰ ɔ̄aa siwarã ɔ̄bo i wũ ame fie ɔ̄aa kpabo ɔ̄ko me ɔ̄kelegu kube kɔ̄lea kuwɛ̄ iso. ɔ̄te me Yerusalem ɔ̄magɛ̄ sekelea go loso ɔ̄bɔ̄re i ɔ̄aa kɔ̄re i kato ɔ̄to ɔ̄ba. ¹¹ ɔ̄to ɔ̄sa ku ɔ̄aa ifie fie ɔ̄ ifie se le ata wa lofo kuya. ɔ̄se le yaspa ita awe fie ɔ̄ ame ɔ̄kpa le aɣɔ̄ɔ̄e awe. ¹² ɔ̄bere ne loki ilo wũ ɔ̄kɔ̄le fie ibe ana. Kuyogodɔ̄ kuweo-kunyo pia i ibere negbe ame. ɔ̄aa makpabo iweo-inyo ɣe i kuyogodɔ̄ fie matsere Israel kale kawɛ̄ iyere masia i kayogodɔ̄ biara iso. ¹³ Kuyogodɔ̄ kute pia i kuɣɛ̄kabɔ̄rekɔ̄, kute pia i kato ise, kute pia i kala ise fie kute pia i kuɣɛ̄ iyo kabokɔ̄ ise. ¹⁴ Ata aweo-anyo masu mapia ala ɔ̄magɛ̄ abere i karɔ̄ ame fie matsere Serererɔ̄ Ibi katɔ̄memasedze iweo-inyo ayere masia i wã iso.

¹⁵ ɔ̄aa kpabo go loɖegu me ika ɔ̄mɔ̄ɛ̄ sikãretea ɔ̄dziri go maasu masusu ala ɔ̄magɛ̄, ɔ̄ kuyogodɔ̄

gu ñ kubereku oto i korõ. ¹⁶ Omagẽ ba abese aka ana, fie ñ kukarãme gu ñ kubeme odudu okote. Yaa kpabo gogbe osu ñ sikãreteã odziri osusu ala omagẽ, ne onya so kase kawẽ okarã maili kakpi gu alafa aru. Omagẽ kukarãme, kubeme gu ku koleme okate. ¹⁷ Yaa kpabo osusu ibere ana fie onya so ibe mita sikuo i odziri go oto osusu ala ara kanya. ¹⁸ Yaspa ata masu matsue ala abere fie sikãreteã dze nle siɔo sito sifie le aɔɔɔe masu matsue ala omagẽ. ¹⁹ Masu ata wa lofo kuɔa agbãagbã mapia ala omagẽ abere i karõ ame.

Ita deakatõ maro so yaspa,

inyoare nde safir.

Itiare nde hakedon,

fie inaare nde smaragdo.

²⁰ Iruvare nde sardonik,

ikuovare nde sardis.

Ikodzẽvare nde krisolit,

fie farafanavare nde beril.

Kaiwẽvare nde topas.

Iweovare nde krisopras.

Iweowẽvare nde yiakint,

fie iweonyoare nde ametist.

²¹ Omagẽ kuyogodõ kuweo-kunyõ odudu ne, anyi aweo-anyõ wa lofo kuɔa mabaragu ala. Kayogodõ biara ne, inyi siare iwẽ mabaragu ala. Omagẽ ori siare ne, sikãreteã see mabaragu ala fie si ase ne, ato anya so i ñ ame.

²² Loinya Isoreyo kuiwẽ i omagẽ ame alaso Yaa Ode Odudu Sate gu Serererõ Ibi nde Isoreyo.

²³ Kuɔẽ yee ogbaworeti iinya i omagẽ ame, alaso Yaa ikpawai se ifie ifere wũ iso fie Serererõ Ibi

ndɛ ɔ̃ ɔkanie. ²⁴ ɔmagẽ ikpawaĩ ame i kayiiso ndɛbi aase fie kayiiso magara aasu ma karana mabɔ ɔ̃ ame. ²⁵ Maibasẽ ɔmagẽ kuyogodɔ̃ ku anɔwã fie kaɖe iibaro i ɔ̃ ame kanya. ²⁶ Nɖebi to maasu ma agagã gu karana mabɔ ɔ̃ ame. ²⁷ ʎɛ ira ne loisekele kuiwẽ iibabo i ɔmagẽ ame. Maladze gu mma nse mabara anuarera iibawe i ɔ̃ ame. Mma ayere matsere mapia i Serererɔ̃ Ibi ngbã ɔko ame pe loawe i ɔ̃ ame.

22

ʎaa ɔwore Go Nse ɔtã Ngbã

¹ Ne kama ne, ʎaa kpabo gɔmɔ ɔte me ɔwore go ame ndu nse mitã ngbã. Ndu ɔre kpenenene le aɔɔɔe wa ame losekele gbaã. ɔwore gɔgbe ɔgodẽ ɔbore i ʎaa gu Serererɔ̃ Ibi sigaraiyara ame. ² ɔbore ɔki i ɔmagẽ ɔri siare ndẽ. Kudziri go nse kutã ngbã ɔe i ɔwore sikipokpo inyɔɔ iso fie kuse kuyɔ̃ i kuwa biara iso i iko ame. Kɔ̃ aɔata ɖe kua go nse kusa sinye itã ndɛbi. ³ Maisibanya imusuora kuiwẽ i ɔmagẽ gɔmɔ ame. ʎaa gu Serererɔ̃ Ibi sigaraiyara aawe i mmɔ fie ɔ̃ maɖabo aasore wũ. ⁴ Mato maanya wũ katɔ̃ fie ɔ̃ iyere to iasia ma i atɔngbo. ⁵ Kaɖe iisibaro i mmɔ, fie ɔkanie ɔee kuyẽ ana iisibanya ma alaso Bosate ʎaa loɖe ma ikpawaĩ fie maɖe sigara kayi daaro daaro.

Yesu To ɔakpese ɔba.

⁶ Ne ʎaa kpabo ɔyere me so, “ɔnukuare atɔme wa maawo ɔfo ɔɖe aɖe i ngbe. Bosate ʎaa go losu ɔ̃ Siwarã opia i ɔ̃ kanyamaɖidze ame lopia

õ kpabo so òdì ara wa loaba i òwi kurukutu ame òte ò òdabo.”

⁷ “Minyo! Nto loba i òwi kurukutu ame. So aaxo mma lomõ atõme wa matsere i oko gogbe ame mato.”

⁸ Mme Yohanes nde ngo lonõ ara wagbe fie lonya wã ana. Gõ lonõ ara wagbe fie lonya wã ne, lope agegẽ i Yaa kpabo gõ lođi wã òte me ngbatõ si losore wũ. ⁹ Yee õgere me so, “Daabara ngbõ! Fõ gu fõ manyii ma nde kanyamađidze gu mma òduđu nse makã oko gogbe ame òtõme atsue òdabo laa lođe. Sore Yaa!”

¹⁰ Ne Yaa kpabo õgere me so, “Daakõla atõme wa matsere mapia i oko gogbe ame alasõ ato aaba i ne ame i òwi kurukutu ame. ¹¹ Ngo nse obara ara nyanyarĩa si òkelegu i katõ si obara, ngo nse obara anyanyara si òkelegu i katõ, ngo nse obara isee si òkelegu i katõ obara, fie ngo nse sekelee ana si òkelegu i katõ ose sekelee.”

¹² Yesu so, “Minyo! Nto loba kiniokiniõ! Losegu wũ kuso loto lobo, fie loatã obiarã kuso i õ kurabarara kanya. ¹³ Mme nde Òdeakatõ gu Òtsora, Karõkasekõ gu Kawirikõ.

¹⁴ “So aaxo mma lofore ma awu tagbaraa, so Yaa aatã ma ori mađe kudziri gõ nse kutã ngbã abi, fie maaki i kayogodõ ame mabo i òmagẽ ame. ¹⁵ Yee mma nse mabara ara le makpekpe gu mma nse mapẽ sibõ gu masõđedze gu maturiđese gu maõsõredze, gu mma òduđu nse mađõẽ mila fie mase mala mila ne, maibabo i òmagẽ ame, maawe i òmagẽ ibere kama.

¹⁶ “Mme Yesu, mme lopia wũ kpabo so òde ara wagbe ađansie òtã mi si mafõđedze akuri aano.

Mme nde David Ɔdu gu Ɔ owa tete, fie mme nde Ɔdeserã iwãmi ne nse ifie ne.”

¹⁷ Ƴaa Siwarã gu Ɔrõgo gu mato makɔ Ɔɣe sɔ, “Ba!”

Ngɔ nto Ɔno ana si Ɔɣe sɔ, “Ba!”

Ngɔ i Ɔme to Ɔkore si Ɔba Ɔafɔ ndu me loatã ngbã Ɔne kuso idaatã.

Kawirikõ Atõme

¹⁸ Nto loka mma Ɔduɔdu lonɔ atõme wa mape imomo i Ɔko gɔgbe ame sɔ, si Ɔrere Ɔsu irere Ɔbua i wã iso ne, Ƴaa to Ɔasu inyewe ne matsere mapia i Ɔko gɔgbe ame Ɔbua i Ɔ inyewe iso.

¹⁹ Ngɔ ame si Ɔrere Ɔɔi irere Ɔboregu i atõme wa mape imomo i Ɔko gɔgbe ame ne, Ƴaa iibatã Ɔ korõ Ɔpegu ara sɛɛ wa matsere, Ɔibana kaɔekõ i kudzirɔ gu nse kutã ngbã gu Ɔmagẽ sekelea gu i kato ame.

²⁰ Yesu gu loɔe ara wagbe aɔansie Ɔɣe sɔ, “Aĩ, nto loba kiniɔkiniɔ!”

Ne lotorã sɔ, “Si iba ngɔ, Bosate Yesu, ba!”

²¹ Bosate Yesu Kristo si Ɔbuale mi Ɔbiara.

xlix

Ndamu Yεε Siwu
Siwu: Ndamu Yεε Siwu New Testament

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Siwu)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 1 Dec 2020

b5020a1a-c7b9-512a-9b46-1e462be571d4